Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo zdravstva

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство здравства

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Broj: 10-04-28707-2/25
Sarajevo, 02.06.2025. godine

-SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO-
-Služba za skupštinske poslove-

PREDMET: ***Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se***

Zastupnica Vedrana Vujović je u skladu sa članom 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15,48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-ispravka i 47/24), na 22. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 23.05.2025.godine **uputila zastupničko pitanje:**

"Da se dostavi u pismenom odgovoru detaljna informacija o poduzetim aktivnostima prilikom stupanja na snagu epidemije Leptospiroze od dana početka,"

U vezi sa postavljenim zastupničkim pitanjem dostavljamo sljedeći:

O D G O V O R

Na području Kantona Sarajevo u cilju suzbijanja pojave epidemije Leptospiroze poduzete su sljedeće aktivnosti kako slijede:

- Dana 22.05.2025. godine ovom ministarstvu JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo dostavlja epidemiološki izvještaj, akt broj: 01.4-5423/25 od 22.05.2025. godine, u kojem se navode informacije o prijavi epidemije na području Kantona Sarajevo (kopija u prilogu akta);
- Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo po istoj informaciji 22.05.2025. godine dana 23.05.2025. godine, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Sl. novine FBiH" broj: 29/05) zaprima od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo akt: prijedlog za proglašenje epidemije Leptospiroze na području Kantona Sarajevo broj: 01.4-5443/25 od 23.05.2025. (kopija u prilog akta), te isti dan informiše JU Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH kao i Federalno

ministarstvo zdravstva da se dostavi u skladu sa Zakonom saglasnost na istu informaciju o prijedlogu proglašenja epidemije.

- 23.05.2025. godine ovo ministarstvo zaprima saglasnost JU Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH akt broj: S-02-02-1-789-5/25 od 23.05.2025. godine (kopija u prilogu akta), i saglasnost Federalnog ministarstva zdravstva akt: 03-33-2906/25 od 23.05.2025. godine (kopija u prilogu akta). Dana 23.05.2025. godine ovo ministarstvo sačinjava Naredbu o proglašenju epidemije zarazne bolesti Leptospiroze u Kantonu Sarajevo akt broj:10-33-28728/25 (kopija u prilogu akta), te se odmah poduzimaju mjere o sprečavanju širenja zarazne bolesti Leptospiroze u Kantonu Sarajevo.
- Dana 26.05.2025. godine JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo dostavlja ovom ministarstvu Izvještaj o poduzetim mjerama o sprečavanju širenja zarazne bolesti Leptospiroze u Kantonu Sarajevo akt broj: 01.4-5525/25. (kopija u prilogu akta), te na osnovu zaprimljenog izvještaja Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo dostavlja Vladi Kantona Sarajevo, na usvajanje sljedeće Zaključke:

  - Da se prihvata Informacija Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo o trenutnoj epidemiološkoj situaciji zarazne bolesti Leptospiroze na području Kantona Sarajevo;
  - Da se obavezuje se JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo da:

  - kontinuirano informiše javnost o protuepidemijskim mjerama u Kantonu Sarajevo;
  - kontinuirano radi na zdravstvenom prosvjećivanju građana u Kantonu Sarajevo o načinima zarazne bolesti Leptospiroze, zaštite i prevencije bolesti;
  - kontinuirano sprovodi kontrolu bolesti i rizike od zarazne bolesti Leptospiroze opće populacije (osobito rizičnih skupina), te donositelja odluka u javnom zdravstvu;
  - kontinuirano prate, na razini pojedinačnog pacijenta, rane dijagnoze i odgovarajućeg liječenja kod slučajeva Leptospiroze, kako bi bili pokazatelji učinkovitiji u smanjenju i obolijevanja od smrtnosti;
  - kontinuirano obavještava Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, javnost i zdravstvene ustanove o broju zaraženih.

  - Da se obavezuje JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo - Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekciji za hranu da izvrše usmjerene, hitne i preventivne nadzore javnih ustanova - preduzeća i privrednih subjekata koje su dužne da sprovode redovnu preventivnu sistematsku deratizaciju u Kantonu Sarajevo.
  - Da se obavezuje Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo da kontinuirano prati razvoj epidemiološke situacije od zarazne bolesti Leptospiroze na području Kantona Sarajevo.

- Dana 29.5.2025. godine u prostorijama Kantonalne uprave za inspekcijske poslove održan je sastanak svih relevantnih institucija u cilju efikasnijeg suzbijanja epidemije Leptospiroze u Kantonu Sarajevo, na kojem su učestvovali

predstavnici ovoga ministarstva, Vlade Kantona Sarajevo, JU Zavoda za javno zdravstvo, komunalnih preduzeća, inspekcija i drugih nadležnih subjekata.

Na navedenom sastanku zaključeno je sljedeće:

- da su sve preporučene mjere u toku provođenja, ali su inspekcijskim nadzorima uočeni određeni problemi na terenu, posebno u pogledu obaveza upravitelja i komunalnih preduzeća.

- da je istaknuta potreba za jačanjem koordinacije, redovnom deratizacijom, pojačanim odvozom otpada i održavanjem kanalizacione mreže.

- Kantonalna Uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, će nastaviti s nadzorima u skladu sa donešenim Zaključcima, dok se JU Zavod za javno zdravstvo priprema za jesenju fazu sistematske deratizacije.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo u saradnji i koordinaciji sa JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, svakodnevno informiraju javnost sa ažuriranim podacima o broju oboljelih, te mjerama koje je neophodno poduzeti u cilju sprečavanja širenja ove zarazne bolesti.

S poštovanjem,

MINISTAR

Prim. Mr sci. d[redacted] Hasanović

DOSTAVLJENO:
1. Naslovu
2. a/a

Broj: 01.4-5423/25
Sarajevo, 22.05.2025.g.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KANTONA SARAJEVO
n/r MINISTRA
mr. sci. dr med. Enis Hasanović

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH
n/r Ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH
Dr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
n/r. Ministra
Nediljko Rimac

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove
n/r. Direktora Uprave
Adis Mešić
Jasmina Hrnjica Bajramović– Glavni kantonalni sanitarni inspektor

PREDMET: Prijava epidemije Leptospiroze na području Kantona Sarajevo – dostavlja se

Poštovani,

Dana 15.05.2025.godine, u 11:00 sati, J.U. Zavod za javno zdravstvo KS je zaprimio prve prijave Leptospiroze.

Do dana 22.05.2025. godine je prijavljeno ukupno 16 laboratorijski potvrđenih slučajeva Leptospiroze.

Po dospjeću svake prijave oboljenja-smrti od zarazne bolesti (Dg. Leptospirosis A27) HES timovi Zavoda su obavili epidemiološko ispitivanje i sproveli zdravstveno prosvjećivanje istih o samoj bolesti. Na web stranici J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo objavljene su preporuke za stanovništvo Kantona Sarajevo o pravilnom pranju voća i povrća, posebno zelene salate. U sklopu obavijesti date su preporuke i za pravilno čišćenje podrumskih prostorija sa naglaskom na mjere deratizacije. KUIP-u su date preporuke da izvrši usmjereni inspekcijski nadzor nad svim pijacama, uličnim prodavačima voća i povrća, te nadzor stambenih objekata na području zahvaćenih općina u smislu redovnog obavljanja DDD poslova prema

važećem pravilniku. Konzorcij za obaveznu preventivnu sistematsku deratizaciju je obavjšten za dodatne korektivne mjere pod nadzorom Zavoda.

J.U. Zavod za javno zdravstvo KS je u sklopu svoje djelatnosti započeo u ovoj sedmici sa pripremama za protivepidemijsku deratizaciju objekata u kojima su nastanjeni oboljeli.

Razlog za prijavu epidemije na području Kantona Sarajevo temelji se na povećanom broju oboljelih. U skladu sa Pravilnikom o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti zakonskim obavezama „Sl. novine FBiH 101/12", obavješteni su:

1. Ministarstvo zdravstva KS
2. Ministarstvo zdravstva FBiH
3. Zavod za javno zdravstvo FBiH
4. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo

S poštovanjem,

Izradio:
[redacted]
Mustafa Ibrahimi, dipl.sanit.ing
na odjelu za epidemiologiju zaraznih bolesti

DIREKTOR:
[redacted]
Z[redacted]a, dr med.

Kontrolisala: [redacted]

dr. Aida Pošković - Bajraktarević, spec. epidemiologije
Voditelj odjela za epidemiologiju zaraznih bolesti

Dostaviti:
- Naslovu;
- Arhiva kabineta Direktora;
- RJ01

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH

KANTON Sarajevo
OPĆINA Ilidža
ZDRAVSTVENA USTANOVA KOJA PRIJAVLJUJE EPIDEMIJU J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo
Broj protokola 5423 Datum 22.05.2025
/dan, mjesec, godina/

PRIJAVA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI

1. Oboljenje koje se pojavilo u epidemijskoj formi:
Dijagnoza Leptospirosis (Leptospiroza) A27/ /šifra MKB/
Uzročnik

2. Datum početka epidemije 15.05.2025 /dan, mjesec, godina/ **Datum otkrivanja epidemije** 15.05.2025 /dan, mjesec, godina/

3. Zahvaćeno naselje Kanton Sarajevo Broj stanovnika

4. Zahvaćena grupacija (škola, kolektiv, dr.) Stanovništvo u općinama Novi Grad, Centar i Ilidža
Broj eksponiranih

5. Broj: Oboljelih 16 Umrlih
hospitaliziranih 3 sumnjivih

6. Izvor zaraze: 1 utvrđen **2 pretpostavljen** [2]

7. Put prenošenja: 1 utvrđen **2 pretpostavljen** [2]

Hrana	1 - DA; 2 - NE	2
Voda za piće	1 - DA; 2 - NE	2
Kontakt	1 - DA; 2 - NE	2
Inokulacija	1 - DA; 2 - NE	2
Aerogeni	1 - DA; 2 - NE	2
Vektorski	1 - DA; 2 - NE	1
neutvrđen	1 - DA; 2 - NE	2

1 vodovod 2 individualni vodovodni objekt

8. Uzročnik: **1 dokazan** Leptospira 2 pretpostavljen 3 nije dokazan [1]

9. Klinički znaci: Temperatura, malaksalost, bolovi u kišćima

10. Poduzete mjere: 1 hospitalizacija 2 vakcinacija **3 DDD** [3]
drugo Zdravstveni nadzor, zdravstveno prosvjećivanje, praćenje oboljelih i kontakata
Koordinacija rada zdravstvenih službi

11. Epidemiološka prognoza zasnovana na dosadašnjem ispitivanju:

12. Neophodna pomoć u:
1 u kadrovima 2 u opremi 3 u sredstvima
ostalo

13. Pomoć zatražena od.

14. Pri sanaciji epidemije sudjelovale su (zdravstvene i druge organizacije) Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu, KCUS
Dom zdravlja KS i ZZJZKS

15. Mjere za trajno otklanjanje nedostataka

Datum podnošenja prijave 22.05.2025 /dan, mjesec, godina/ Ovlašteno lice [redacted]

J.U. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KANTONA SARAJEVO

P.I. INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH OF CANTON SARAJEVO

Broj: 01.4-5443/25
Sarajevo, 23.05.2025.g.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA KANTONA SARAJEVO
n/r MINISTRA
mr. sci. dr med. Enis Hasanović

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH – na znanje
n/r Ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH
Dr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA – na znanje
n/r. Ministra
Nediljko Rimac

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove – na znanje
n/r. Direktora Uprave
Adis Mešić
Jasmina Hrnjica Bajramović– Glavni kantonalni sanitarni inspektor

PREDMET: Prijedlog za proglašenje epidemije leptospiroze na području Kantona Sarajevo – dostavlja se

Poštovani,

Dana 15.05.2025.godine, u 11:00 sati, J.U. Zavod za javno zdravstvo KS je zaprimio prve tri (3) prijave Leptospiroze.

Do dana 23.05.2025. godine je prijavljeno ukupno 16 laboratorijski potvrđenih slučajeva Leptospiroze.

Po dospjeću svake prijave oboljenja-smrti od zarazne bolesti (Dg. Leptospirosis A27) HES timovi Zavoda su obavili epidemiološko ispitivanje i sproveli zdravstveno prosvjećivanje istih o samoj bolesti. Na web stranici J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo objavljene su preporuke za stanovništvo Kantona Sarajevo o pravilnom pranju voća i povrća, te preporuke za proljetno čišćenje podrumskih prostorija sa naglaskom na mjere deratizacije. KUIP-u su odmah date preporuke da izvrši usmjereni inspekcijski nadzor nad svim pijacama, uličnim prodavačima voća i povrća, te nadzor nad stambenim objekatima na području zahvaćenih općina u smislu redovnog obavljanja DDD poslova prema važećem pravilniku. S obzirom da je obavezna sistematska preventivna deratizacija započeta prije tri sedmice te da Zavod

Adresa: dr. Mustafe Pintola br.1, 71210 Ilidža
Tel: 627-889; Fax: 622-227
web: http://www.zzjzks.ba
e-mail: info@zzjzks.ba

za javno zdravstvo KS vrši nadzor na obavljanjem iste, HES timovi su naložili u više navrata korektivne mjere postavljanja mamaka zbog infestiranosti javnih površina. Istovremeno je Zavod započeo sa obavljanjem protivepidemijske deratizacije stambenih objekata u kojima su registrirani oboljeli. Date su i preporuke KUIP-u da naloži pranje i vanrednu dezinfekciju sredstava javnog prijevoza na području općina Novi Grad, Ilidža i Centar te tramvaja, kao i pranje ulica i trotoara u ovim općinama te da se pojača odvoz smeća i higijena parkova.

Dajemo prijedlog Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo za proglašenje epidemije na području Kantona Sarajevo na osnovu svih navedenih podataka. U skladu sa Pravilnikom o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti zakonskim obavezama „Sl. novine FBiH 101/12", obavještavamo:

1. Ministarstvo zdravstva KS
2. Ministarstvo zdravstva FBiH
3. Zavod za javno zdravstvo FBiH
4. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo

S poštovanjem,

Izradio:
[redacted]
na odjelu za epidemiologiju zaraznih bolesti

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KANTONA SARAJEVO DIREKTOR
Zlatan [redacted]d.

Kontrolisala:
Prim dr Anisa Bajramović, spec.epidemiologije
Rukovodilac RJ za epidemiologiju
[redacted]

Dostaviti:
- Naslovu;
- Arhiva kabineta Direktora;
- RJ01

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF HEALTH

Broj: 03-33-2906/25
Sarajevo, 23.05.2025.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
KANTONA SARAJEVO

PREDMET: Suglasnost, dostavlja se

Poštovani,

postupajući po Vašem aktu broj: 10-33-28728/25 od 23.5.2025. godine, a sukladno svojim ovlastima iz članka 6. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), te po prethodno pribavljenom stručnom mišljenju Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, broj S-02-02-1-789-5/25 od 23.5.2025. godine, dajemo suglasnost za proglašenje epidemije leptospiroze na području Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

MINISTAR
Dr. Nediljko Rimac
[redacted]

Bosnia and Herzegovina, Sarajevo, Maršala Tita 9, Tel: ++387 33 226 635, Fax: ++387 33 226 637 e-mail: kabinet@fmz.gov.ba

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH
INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH FB&H

Broj: S-02-02-1-789-5/25
Datum, 23.5.2025.

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

n/r Dr Nediljko Rimac, ministar

Predmet: Proglašenje epidemije leptospiroze na području Kantona Sarajevo, dostava mišljenja

Veza: Vaš upit dostavljen putem e-maila od strane Zlatana Peršića 23.5.2025-

Poštovani,

Uzimajući u obzir epidemiološku situaciju vezanu za oboljevanje od leptospiroze na području Kantona Sarajevo:

prijavljenu epidemiju (22.5.2025.) s 16 oboljelih (3 hospitalizirana slučaja) i procjenu nadležnog Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo o očekivanim novim slučajevima oboljevanja, te potrebi žurnog organiziranja protuepidemijskih mjera, kao i dostavljen dopis s prijedlogom za proglašenje epidemije (23.5.2025);

Smatramo opravdanim proglasiti epidemiju leptospiroze na području Kantona Sarajevo.

Dopis pripremljen i odaslan u 15:37 sati.

S poštovanjem,

RAVNATELJ
[redacted]
Doc. dr. sc. prim. Siniša Skočibušić, dr. med.

Organizacijska jedinica u Sarajevu
Maršala Tita 9, 71000 Sarajevo, BiH +387 33 564 601 +387 33 564 602 kabinet.sa@zzjzfbih.ba
Organizacijska jedinica u Mostaru
Vukovarska 46, 88000 Mostar, BiH +387 36 382 101 +387 36 382 116 kabinet.mo@zzjzfbih.ba

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo zdravstva

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство здравства

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Na osnovu člana 6. stav (2) Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH", broj 29/05) i člana 66. stav (2) Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj 35/05), na osnovu epidemiološkog izvještaja JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, broj: 01.4-5423/25 od 22.05.2025. godine, i prijedloga JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo za proglašenje epidemije Leptospiroze na području Kantona Sarajevo, broj: 01.4-5443/25 od 23.05.2025. godine, kao i uz stručno mišljenje JU Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, broj: S-02-02-1-789-5/25 od 23.05.2025. godine, te uz saglasnost Federalnog ministarstva zdravstva broj: 03-33-2906/25 od 23.05.2025. godine, Ministar zdravstva Kantona Sarajevo, d o n o s i

N A R E D B U
O PROGLAŠENJU EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI LEPTOSPIROZE

1. Proglašava se epidemija zarazne bolesti Leptospiroze za ugroženo područje, teritorij Kantona Sarajevo.
2. Za vrijeme trajanja epidemije zarazne bolesti Leptospiroze preduzimaju se mjere predviđene Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), i to kako slijedi: prijavljivanje, epidemiološko ispitivanje, nadzor nad oboljelim osobama, zdravstveno prosvjećivanje stanovništva, pojačana protivepidemijska deratizacija, vanredna dezinfekcija vozila javnog prevoza, pojačano pranje ulica i trotoara, povećana higijena parkova i odvoz smeća, usmjereni inspekcijski nadzor od strane Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i provođenje drugih mjera koje naredi Ministar zdravstva Kantona Sarajevo odnosno Vlada Kantona Sarajevo, a po preporukama Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.
3. Mjere iz tačke 2. ove naredbe finansiraju se iz redovnih sredstava koje dobijaju ustanove i preduzeća u tekućoj godini.
4. Ova naredba stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u "Službenim novinama FBiH" i „Službenim novinama Kantona Sarajevo".

[redacted]A R

[redacted] **Enis Hasanović**

Broj: 10-33-28728/25
Sarajevo, 23.05.2025. godine

Adresa: Reisa Džemaluddina Čaušević a 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-104, Fax: + 387 (0) 33 562-243
Web: http://mz.ks.gov.ba, E-mail: mz@mz.ks.gov.ba

J.U. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KANTONA SARAJEVO

P.I. INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH OF CANTON SARAJEVO

Broj: 01. 4 – 5525/25
Sarajevo, 26.05.2025. godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
KANTONA SARAJEVO
N/r Ministra, Enis Hasanović
mz@mz.ks.gov.ba

PREDMET: IZVJEŠTAJ O PODUZETIM MJERAMA ZA SPREČAVANJE ŠIRENJA I SUZBIJANJE EPIDEMIJE LEPTOSPIROZE DO 26.05.2025. GODINE

Poštovana/i,

Dostavljamo Vam detaljan izvještaj o epidemiološkom izviđanju, istraživanju i ispitivanju epidemije leptospiroze na području Kantona Sarajevo kao i svim poduzetim aktivnostima na sprečavanju širenja iste i suzbijanju novih slučajeva obolijevanja i izvora zaraze kako slijedi:

Period prije prijavljivanja/saznanja da su potvrđeni slučajevi leptospiroze

U drugoj polovini mjeseca februara i tokom mjeseca marta HES tim Novi Grad vršio je zdravstveni nadzor nad ambulantama na području općine, i pri tome su posjećene i ambulante na području Dobrinje i Aerodromskog naselja. Pri posjetama ljekari nisu prijavljivali pojavu nekog oboljenja u većoj mjeri, niti su uočili grupisanje nekog oboljenja, osim sezonske gripe i slučajeva gastroenteritisa.

Krajem mjeseca aprila u neformalnom razgovoru sa ljekarom sa Klinike za infektivne bolesti saznaje se da sporadično sa prostora općine Novi Grad dolaze pacijenti sa visokom febrilnošću, malaksalošću ali bez respiratornih simptoma, sa povišenim parametetrima CRP te su se interesovali da li je neko još prijavljivao slična oboljenja. U razgovoru sa njima, nisu uočili ništa epidemiološki značajno. Pacijentima su propisivani antibiotici i nakon toga su se oporavljali. S obzirom da su neki parametri upućivali i na virusno oboljenje, sumnjali su na COVID, te su pacijenti testirani na prisustvo virusa influence, COVID-19, rotavirusa, odnosno ono što su mogli testirati na PCR. Tokom 29.04.2025. doktorica iz ambulante Aerodromsko naselje prijavljuje slične simptome kod pacijenata, pri čemu se vraćaju nakon nekoliko dana sa simptomatologijom.

Adresa: dr. Mustafe Pintola br.1, 71210 Ilidža
Tel: 627-889; Fax: 622-227
web: http://www.zzjzks.ba
e-mail: info@zzjzks.ba

Dana 08.05.2025. godine u razgovoru sa kolegama sa Klinike za infektivne bolesti saznaje se da su pojedini pacijenti testirani na mikoplazmu, legionelu. Također s obzirom da su se pojedini vraćali, a drugi put sa povišenim enzimima – jetrenim transaminazama, visokom febrilnošću testirani su na još neka virusna oboljenja koja pogađaju jetru. S obzirom da su pacijenti imali trombocitopeniju i leukopeniju (češće virusno) sumnja je postavljana i na EBV virus i citomegalovirus. Svi nalazi su izlazili negativni. S obzirom da nisu znali šta bi mogao biti uzročnik, Klinika za infektivne bolesti je prijavila 14 pacijenata iz tog perioda kao vrućice nepoznatog porijekla (vrućica ne podliježe prijavljivanju jer je simptom, a Pravilnikom o prijavljivanju zaraznih oboljenja Sl.novine FBiH 101/12 su predviđena prijavljivanju 84 zarazna oboljenja). U navedenom razgovoru i s obzirom da nisu imali nikakvu epidemiolšku poveznicu osim šireg lokaliteta Dobrinja-Aerodromsko naselje, dogovoreno je da se testiraju i na zoonoze. Prvi nalazi su izlazili negativni na prisustvo rikecija.

Prijava prvih slučajeva

Dana 15.05.2025. godine, J.U. Zavod za javno zdravstvo obaviještena je od strane ljekara Klinike za infektivne bolesti da je kod 5 pacijenata utvrđeno prisustvo IgM antitijela protiv Leptospire, bakterije uzročnika leptospiroze. Isto je izolovano CLIA metodom iz seruma. U toku dana su pristigle i prve laboratorijske potvrde uzročnika, kao i prijave oboljenja od zarazne bolesti leptospiroze. Isti dan u popodnevnim satima (15.05.2025. god) mailom je obavještena Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, glavna inspektor pri Inspektoratu sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu Jasmina Hrnjica-Bajramović.

Anketiranje pacijenata i poduzete mjere

U toku 15.05. i 16.5.2025. godine pristiglo je 7 prijava oboljelih od leptosporize i jedna prijava sa dijagnozom nepoznate vrućice ali u napomeni, da su također u sklopu klastera pacijenata sa Dobrinje. Od Prijava oboljelih od leptospiroze 2 su laboratorijske, a 5 je prijava zaraznog oboljenja.

Leptospiroza po Pravilniku o prijavljivanju zarazne bolesti nije oboljenje koje se anketira, ali s obzirom da se radi o većem broju oboljelih, od oboljenja koje nije učestalo pogotovo u urbanim sredinama, te bez poznatog izlaganja uzročniku, koristeći alate dostupne od Svjetske zdravstvene organizacije (WHO toolbox for leptospirosis), oboljeli su anketirani.

Od anketiranih pacijenata 2 (dva) nisu da područja Dobrinje (Franca Lehara, općina Centar i pacijent koji živi na Koševskom brdu, a po papirima je na Ilidži). Oni negiraju odlazak na Dobrinju, bilo kakvu poveznicu sa navedenim područjem. Od ostalih 5 anketiranih pacijenata, tri pacijenta žive u zoni Dobrinje 2 i Dobrinje 4, te su jako blizu. Dva pacijenta kupuju na pijaci na Dobrinji, dok treći negira isto. Kupovinu kod uličnih prodavača negiraju svi ispitanici. Niti jedan ispitanik nije imao potvrdu uobičajnog izlaganja leprospirozi (rad na zemlji, hodanje bosi po travi ili zemlji, vodi koja je kontaminirana), nemaju kućne ljubimce

koji su mogli biti povezani sa izlaganjem. Jedino navode šetnju uz rijeku Dobrinju, ali uvijek asfaltiranim stazama.

Slijedeći pacijent je sa područja Alipašinog polja, B faza, potvrđen slučaj, ali poveznica sa Dobrinjom jeste odlazak kod sina koji stanuje u Dobrinji III sa kojim zna povremeno prošetati uz riječicu. Posljednji anketirani slučaj je sa Aerodromskog naselja, klinički ista simptomatologija kao i kod drugih pacijenata, navodi kupovinu na pijaci na Dobrinji, šetnju uz rijeku.
U toku sedmice od 19.05. do 23.05.2025. godine pristiglo je još 14 prijava oboljenja od leptospiroze. Izvršeno je anketiranje svih pacijenata. Svi pacijenti navode isti tok oboljenja, gdje su u početnim fazama imali nespecifične simptome povišene temperature do 39 stepeni, izražene malaksalosti i umora. Nakon tri do pet dana su se osjećali bolje i nastavljali aktivnosti, ali onda bi već kroz narednih 96 sati oboljenje se vratilo, sa još izraženijom kliničkom manifestacijom i temperaturama do 40 stepeni. Većina je upućivana na Kliniku za infektivne bolesti KCUS, gdje su laboratorijski potvrđene i visoke vrijednosti jetrenih transaminaza, te izrazito povišen CRP.

U razgovoru sa ovih 14 pacijenata, većina navodi da su prvi simptomi pojavili se u sedmici prije prvog maja, tokom prvomajskih praznika, a onda pogoršanje oboljenja u sedmici od 05.05. do 11.05.2025. godine. Svi anketirani pacijenti su tretirani antibiotski, te su se nakon tretmana oporavljali. Ono što je svima zajedničko, niti u jednoj porodici nisu navodili dva i više slučajeva, već pojedinačno. Sa Klinike za infektivne bolesti najavljeno je pristizanje još nekoliko prijava, u skladu sa prijemom laboratorijskih nalaza.

U toku sedmice o adresama oboljelih je informisan i KUIP, odnosno glavna inspektorica Jasmina Hrnjica-Bajramović. Zaključno sa petkom, 23.05.2025. godine. Prijavljen je 21 slučaj obolijevanja od zarazne bolesti leptospiroza. U skladu sa Članom 27. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (Službene novine FBiH 29/05) provedena je obavezna protivepidemijska deratizacija na adresama oboljelih.

S obzirom da je u toku i sistematska deratizacija, u nadzorima su primjećene infestacije glodara. Infestacija glodara je zapažena upravo u ulicama odakle su oboljeli: Avde Ćuka, Gandijeva, Semira Frašte, Trg ZavnoBiH-a. Od saznanja o pojavi oboljenja, pristiže veći broj prijava viđanja glodara od strane stanovništva, a na sve prijave promptno se reaguje, te HES timovi pripadajućih općina izlaze na teren sa izvršiocima radova (konzorciji odabran od strane Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo) i postavljaju se mamki. S obzirom da pristižu i prijave o uginulim glodarima, o istom se obavještavaju izvođači u svrhu kupljenja glodara.

Osim problema infestacije glodara, područje odakle su pacijenti je urbano, sa velikim brojem stanovnika, a u naseljima jako često se primjete osobe koje prodaju voće i povrće iz auta ili nelegalnih tezgi.

Edukativni materijali i obavijesti

Nakon pojave oboljenja, J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je putem web stranice, društvenih mreža objavio iduće preporuke:

- Higijena kao snažan saveznik u borbi protiv štetočina
- Općenito o leptospirozi
- Zdravstveno vaspitanje i prosvjećivanje o prevenciji leptospiroze u predškolskim i školskim ustanovama
- Zdravstveno vaspitanje i prosvjećivanje o prevenciji leptospiroze u domovima za socijalno zbrinjavanje ljudi
- Hemoragijska – mišija groznica – još jedno oboljenje koje prenose glodari

Svim zdravstvenim ustanovama na prostoru Kantona Sarajevo poslati su kriteriji za klasifikaciju slučajeva u skladu sa ECDC preporukama odnosno Provedbenom odlukom EU komisije 2018/945 o zaraznim bolestima i povezanim posebnim zdravstvenim pitanjima.

U skladu sa Članom 17. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Zavod za javno zdravstvo je poslao obavještenje nadležnoj upravi za poslove veterinarstva – Inspektorat veterinarske inspekcije.

J.U. Zavod za javno zdravstvo je poslao preliminarnu obavijest o epidemiji 22.05.2025. godine Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstvu zdravstva FBiH, Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH. Prijedlog za proglašenje epidemije je poslat na iste adrese u jutarnjim satima 23.05.2025. godine, a epidemija je proglašena u poslijepodnevnim satima 23.05.2025. godine.
Još aktivnosti koje su naložene KUIP-u od 15.05.2025.:

- Obavještena inspekcija KUIP - Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu da izvrši hitan usmjeren nadzor nad svim pijacama u Novom Gradu, Heco pijace, uličnim prodavačima voća i povrća te piljara na teritoriji Novog Grada
- Obavještena inspekcija KUIP - Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu da izda nalog KJKP „Rad" da operu sve ulice i trotoare cisternama vode na području općina: Novi Grad, Ilidža i Centar.
- Obavještena inspekcija KUIP - Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu da se naloži JKP „Rad" pojačan odvoz smeća i higijena javnih zelenih površina i odvoženje smeća iz kanti u parkovima.
- Obavještena inspekcija KUIP - Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu da se naloži firmama za javni gradski prijevoz da provedu vanrednu dezinfekciju i svakodnevnu pojačanu higijenu (pranje) svih sredstava javnog gradskog prijevoza s naglaskom na ranije pomenute tri općine Kantona Sarajevo (autobusi, trolejbusi, tramvaji)
- Obavještena inspekcija KUIP - Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu i Inspektorat urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine da izdaju nalog upraviteljima i stanarima da se izvrši iznošenje stvari bilo

kojeg porijekla iz zajedničkih hodnika stambenih zgrada, te njihovih ostava i podrumskih prostorija kojima nije mjesto u tim prostorijama te da se iste iznesu na mjesta komunalnog otpada uz nalaganje sinhronizacije vanrednog odvoza na Gradsku deponiju kao kabastog otpada, firmi JKP „Rad". Također je potrebno izdati nalog da upravitelji zgrada izvrše, gdje god imaju saznanja da u zgradama postoji izljevanje voda u podrumskim prostorijama, sve potrebne radnje na sanaciji podrumskih prostorija i nakon toga dezinfekciju istih (popravke vodovodnih i kanalizacionih odovda).

- Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je u protekloj sedmici započeo sa aktivnostima protivepidemijske deratizacije (izvještaj u pripremi) u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti Sl. Novine 29/05 na adresama objekata gdje borave oboljeli; svakodnevni upiti i žalbe građana se odmah uvažavaju i obaviještava izvođač obavezne preventivne i sistematske deratizacije kao i KUIP da izvrši korektivne mjere deratizacije na području gdje su primjećeni glodari uz obavezni stručni nadzor uposlenika HES timova JU ZZJZJKS; uposlenici Zavoda – dva epidemiologa su prisustvovali Vanrednoj sjednici Civilne zaštite Općine Novi Grad na kojoj su dali upute i preporuke za brže prevazilaženje nastale situacije na području Općine Novi Grad koje se tiču suzbijanja epidemije i izvora zaraze Leptospiroze, nakon čega je Općina Novi Grad izdala Naredbu za postupanje (objavljeno na web stranici Općine Novi Grad); na upit e-mailom Pomoćnika načelnika Općine Centar za Civilnu zaštitu tokom vikenda, također su poslane putem e-maila od strane epidemiologa Radne jedinice za epidemiologiju ZZJZKS sve detaljne upute za postupanje kao i za Općinu Novi Grad sa naglaskom da se obrati pažnja prvo na ulice iz kojih postoje prijavljeni slučajevi Leptospiroze; ZZJZKS je dostavio materijale o Leptospirozi Ministrici za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, te Ministrici za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (Zdravstveno vaspitanje i prosvjećivanje o prevenciji leptospiroze u predškolskim i školskim ustanovama, Zdravstveno vaspitanje i prosvjećivanje o prevenciji leptospiroze u domovima za socijalno zbrinjavanje ljudi); urađena je procjena infestacije Heco pijace u saradnji sa KUIP inspektorima za koju se očekuju rezultati u narednih sedam dana.

Izradila RJ za epidemiologiju

DIREKTOR
Zlata [redacted] dr. med.

Dostaviti:

- Naslovu;
- Arhiva kabineta Direktora;
- RJ01